

ИСТОК ПРАВОСЛАВНИ

Свети Анатолије Оптински (Млађи)

О ЈЕРЕСИ У ПОСЉЕДЊИМ ВРЕМЕНИМА И ХРАБРОМ ИСПОВЕДАЊУ ВЕРЕ

Чедо моје, знај да ће у последње дане настати времена тешка, како говори Апостол. И, гле, због оскудице у побожности, и у црквама ће се појавити јереси и расколи, и као што су

предсказали Свети Оци, тада на архијерејским престолима и у манастирима неће бити људи опитних и искусних у духовном животу. Због тога ће се јереси ширити посвуда и превариће многе. Непријатељ рода људскога дјеловаће лукаво да би, ако је могуће, у јерес увукао и изабране. Он неће одмах грубо одбацити догмате о Светој Тројици, божанствености Исуса Христа, о Богородици, већ ће почети непримијетно да искривљује учење Цркве, које су нам предали Свети Оци од Духа Светога. Довијања непријатеља и његова лукавстава приметитиће веома мали број њих, они који су најискуснији у духовном животу.

Јеретици ће завладати Црквом, свуда ће постављати своје слуге, а побожност ће бити занемарена. Али Господ неће оставити слуге Своје без заштите. Он је рекао: "По плодовима ћете их познати", тако и ти по плодовима, то јест по делеовању јеретика, настој да их разликујеш од правих (истинитих) пастира. Ти духовни допови који разграбљују духовно стадо "не улазе на врата у тор овчији него прелазе на другом мјесту", као што је рекао Господ, то јест, ући ће на незаконит начин, уништавајући насиљем Божје уставе. Зато их Господ назива разбојницима (Јн. 10,1).

Заиста, њихова прва дужност је прогањање истинских пастира, њихово затварање, јер без тога се не може ни стадо разграбити. Зато, сине мој, кад у Цркви видиш поругање божанственог чина, отачкога Предања и Богом установљеног поретка, знај да су се јеретици већ појавили, мада ће можда до одређеног вријемена скривати своје зловерје, или ће непримјетно искривљивати божанствену вјеру, да би боље успјели, обмањујући и варајући неискусне.

Прогањаће не само пастире, него и слуге Божје, јер ђаво који руководи јересју не трпи благочашће (побожност). Препознаћеш ове вукове у овчијој кожи по њиховој

гордељивој нарави, властољубљу, слатољубљу. Биће клеветници, издајници који свуда сију мржњу и злобу, зато је и рекао Господ да ћемо их по плодовима познати. Истинске слуге Божје су - смирене, братољубиве и Цркви послушне.

Велике притиске од јеретика трпеће монаси, а монашки живот тада ће бити изругиван. Осуће се обитељи, смањиће се број монаха, а они који остану трпјеће насиље. Ови мрзители монашког живота, који имају само изглед побожности, настојаће да привуку иноке на своју страну, обећавајући им заштиту и световна добра, а претећи изгнањем онима који се не покоре. Од ових пријетњи малодушне ће захватити велико очајање. Ако доживиш то вријеме, сине мој, радуј се, јер ће тада вјерници, који не буду имали никаквих других врлина, вијенце добијати само због остајања у правој вјери, по ријечи Господњој: "Сваког, ко Ме призна пред људима, признаћу и Ја пред Оцем Својим Небеским". (Мт. 10,3).

Бој се Господа, сине мој!, да не изгубиш припремљени ти вијенац, да не будеш одбачен од Христа у таму најкрајњу и муку вјечну. Храбро стој у вјери и, а као је потребно, с радошћу трпи прогоне и друге невоље, јер ће са тобом бити Господ... и свети Мученици и Исповједници са радошћу ће гледати твој подвиг.

Али, тешко у те дане монасима који су се везали за имања и богатство, и који због љубави према комфору буду били ради да се потчине јеретицима. Они ће успављивати своју савјест, говорећи: "Сачуваћемо и спасти обитељ (манастир) и Господ ће нам опростити." Несрећни и заслијепљени, уопште и не помишљају на то да ће преко јереси и јеретика у манастир ући и демони, и тада они више неће бити света обитељ (манастир) већ - голе зидине, од којих ће занавек одступити благодат.

Али Бог је већи од врага и никада неће оставити слуге Своје и истинских хришћана ће бити до краја времена, али ће они бирати усамљени и пуста мјеста. Не бој се невоља, већ се бој погубне јереси, јер она отклања благодат и одваја од Христа. Зато је Христос и заповиједио да јеретика сматрамо за незнабошца и цариника.

И тако, крепи се, сине мој, у благодати Христа Исуса, са радошћу хитај у подвиг исповиједања и подношења страдања, као добар војник Исуса Христа (2. Тим. 11, 1-3), Који рече: "**Буди вјеран до смрти и даћу ти вијенац живота**" (Откр. 2,10). Њему са Оцем и Светим Духом част и слава и сила у вијекове вијекова. Амин.

